

Niech się święci 3 Maja!

Dziś Święto Konstytucji 3 Maja! 229 lat temu Sejm Czteroletni uchwalił przez aklamację ustawę rządową regulującą ustrój prawny Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Przyjmuje się, że była pierwszą w Europie i drugą na świecie (po konstytucji amerykańskiej z 1787 r.) nowoczesną, spisaną konstytucją.

Ustawa zasadnicza była zapisana w 11 artykułach i wprowadzała trójpodział władzy na ustawodawczą, wykonawczą i sądowniczą. Regulowała prawa i obowiązki obywateli Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Zmieniła ustrój państwa na monarchię dziedziczną, ograniczyła znacząco demokrację szlachecką, odbierając prawo głosu i decyzji w sprawach państwa szlachcie nieposiadającej ziemi, wprowadziła polityczne zrównanie mieszczan i szlachty oraz stawiała chłopów pod ochroną państwa, łagodząc nadużycia pańszczyzny. Konstytucja zniosła liberum veto.

Przyjęcie Konstytucji 3 maja spowodowało opozycję republikanów oraz sprowokowało wrogość Imperium Rosyjskiego, które od 1768 roku było protektorem Rzeczypospolitej. W wojnie w obronie konstytucji Polska, zdradzona Fryderyka Wilhelma II, została pokonana przez wojska rosyjskie Katarzyny Wielkiej, wspierające konfederację targowicką. Po utracie niepodległości w 1795 roku przez 123 lata rozbiorów była symbolem wolności i dumy narodowej, pomagała podtrzymywać polskie dążenia do niepodległości.

Drukuj